

Arbeidsinspectie Den Haag	Januari 2006
Projectnaam:	Inspectieproject glas en keramiek
Landelijk Projectleider:	Mw. Ing. J.M.A. Hertogh-Huijbregts
Landelijk Projectsecretaris:	Mw. Y.A.J. Montforts
Looptijd:	1 februari 2006 t/m 30 april 2006
Correspondentieadres:	Arbeidsinspectie kantoor Roermond Godsweetersingel 10 6041 GL Roermond

Samenvatting inspectieproject glas en keramiek

1. Algemeen

Het is de taak van werkgevers en werknemers om te zorgen voor goede arbeidsomstandigheden in het bedrijf. De Arbeidsinspectie controleert tijdens een inspectie een beperkt aantal grote risico's in een bedrijf.

In de periode 1 februari 2006 – 1 mei 2006, zal de arbeidsinspectie, landelijk, ongeveer 130 inspecties uitvoeren in glasbedrijven en de groothandel vlakglas (BIK 261 en 51533) en keramiekbedrijven (BIK 262, 263 en 264)

In alle bedrijven zal geïnspecteerd worden op het onderwerp veiligheid (machine- en transportveiligheid, hijs en hefwerkzaamheden, opslag in stellingen en op bokken).

In de keramische bedrijven zal tevens geïnspecteerd worden op blootstelling aan kwarts.

In de holglasbedrijven zal in een beperkt aantal bedrijven geïnspecteerd worden op het onderwerp geluid.

Het project is ook uitdrukkelijk bedoeld om de activiteiten en risico's alsmede het nalevinggedrag in kaart te brengen en de branches aan te zetten tot activiteiten om de arbeidsomstandigheden in de subsectoren te verbeteren.

2. Doelstellingen

De inspecties vinden plaats in het kader van de algemene missie van de Arbeidsinspectie om door middel van handhaving de naleving van de wetgeving op het gebied van de veiligheid en gezondheid op het werk te bevorderen.

De van de algemene missie afgeleide projectdoelstellingen zijn:

1. Het handhaven van de wettelijke voorschriften voor arbeidsmiddelen (machines, interne transportmiddelen, transportbanen, hijs- en hefwerktuigen) met betrekking tot machineveiligheid door middel van inspecties en het (direct) opheffen van deze overtredingen door het afdwingen van concrete materiële voorzieningen.
2. Het handhaven van de wettelijke voorschriften voor een veilige inrichting van de arbeidsplaats door middel van inspecties en het (direct) opheffen van deze overtredingen door het afdwingen van concrete materiële voorzieningen.
3. Het handhaven van de wettelijke voorschriften voor het werken met kankerverwekkende en gevaarlijke stoffen door middel van inspecties en het opheffen van deze overtredingen door het afdwingen van blootstellingbeoordelingen in combinatie met maatregelen volgens de arbeidshygiënische strategie
4. Het handhaven van de wettelijke voorschriften voor geluid door middel van inspecties en het opheffen van deze overtredingen door het afdwingen van geluidsbeoordelingen in combinatie met maatregelen volgens een aanvalsplan geluid.
5. Het handhaven van de wettelijke normen t.a.v. de RI&E en het plan van aanpak in combinatie met geconstateerde overtredingen op de werkplek.

3. Subbranches in glas en keramiek

Binnen de branche glas en keramiek zijn een viertal subbranches te onderscheiden te weten de vlakglas, de overig glas, de fijn keramiek en de grof keramiek.

Vlakglas

In de vlakglas bestaat nog slechts één bedrijf dat het glas daadwerkelijk vanuit de grondstoffen produceert. De overige bedrijven maken voornamelijk dubbel glas of bewerken het glas tot een bepaald product (bijvoorbeeld spiegelglas of glas in lood), snijden het glas op de gewenste maten of voeren ander bewerkingen uit zoals onder andere het slijpen van de randen, graveren en etsen. De bedrijven die vallen onder de groothandel vlakglas voeren dezelfde activiteiten uit als de productiebedrijven en zijn om die reden toegevoegd aan de selectie

Overig glas

Binnen de overige glasbedrijven onderscheid men de holglas (emballage en huishoudelijk glas) en de glasvezels.

Fijn keramiek

Binnen de fijn keramiek onderscheiden we de productie van fijn aardewerk en porselein en de pottenbakkerijen.

Grof keramiek

In de grof keramiek worden vooral bouwmaterialen gemaakt zoals onder andere sanitair aardewerk, isolatoren, tegels, plavuizen, bakstenen, dakpannen.

4. De arbeidsrisico's

Zowel in de glas- als keramiekbedrijven zal geïnspecteerd worden op veiligheid van arbeidsmiddelen en de veilige inrichting van arbeidsplaatsen

Knul-/plet-/snijgevaar is een risico waarvan tijdens de voorbereiding van het project is gebleken dat er nog veel risico's zijn. Ook uit de eerdere projecten is gebleken dat in de glas en keramiek bedrijven veel overtredingen zijn geconstateerd met betrekking tot veiligheid ondanks het feit dat dit geen inspectieonderwerp was in deze projecten. Het risico komt vooral voor bij machines, transportbanen, transportmiddelen en hijs- en hefwerktuigen. Een specifiek aandachtspunt is het snijden aan glas. Als algemene stelregel geldt dat het bedrijf er voor zorgt dat ter beschikking gestelde arbeidsmiddelen in een zodanige staat verkeren én worden gebruikt dat slechts acceptabele restrisico's overblijven. De volgende aandachtspunten zijn hierbij van belang:

- Is het arbeidsmiddel correct opgesteld;
- Is het arbeidsmiddel/de arbeidsplaats op een juiste wijze ingericht voor de betreffende werkzaamheden;
- Zijn de juiste en voldoende beveiligingen aangebracht;
- Wordt het arbeidsmiddel of de arbeidsplaats op een juiste wijze gebruikt;
- Wordt het arbeidsmiddel/ de arbeidsplaats op een juiste wijze onderhouden en gekeurd.

Uitgebreidere informatie betreffende de veiligheid van arbeidsmiddelen staat beschreven in bijlage A.

Inrichting arbeidsplaats

Naast de veiligheid van het arbeidsmiddel is ook de inrichting van de arbeidsplaats van belang. Het gaat hier om structurele tekortkomingen, zoals de stabiliteit en stevigheid van stellingen en gestapelde goederen, voldoende vrije vluchtwegen en nooduitgangen en doeltreffende maatregelen tegen aanrijding.

In de holglas zal naast veiligheid ook worden geïnspecteerd op schadelijk geluid.

Schadelijk geluid is een risico waarbij tijdens de voorbereiding van het project is gebleken dat het voornamelijk speelt in de holglas (het produceren van flessen en dergelijke). Er wordt slechts in een beperkt aantal bedrijven geïnspecteerd op het onderwerp geluid in de holglas. Met name in die bedrijven waar verwacht mag worden dat de dagdosis boven de wettelijke grenswaarde van 80 dB(A) zal komen. Deze bedrijven moeten beschikken over een geluidsbeoordeling en een geluid reductieplan. Uitgebreidere informatie betreffende geluid staat beschreven in bijlage B.

In de keramische bedrijven zal naast veiligheid ook geïnspecteerd worden op de blootstelling aan kwarts.

De belangrijkste *kankerverwekkende stoffen* in de keramische bedrijven zijn kwarts en keramische vezels. Vooral bij het storten van de grondstoffen en het ver- en bewerken van keramische producten kan blootstelling aan respirabel kwarts plaats vinden. Ook bij het schoonmaken van de machines en de werkruimte kunnen piekblootstellingen plaats vinden. Indien werknemers in een bedrijf potentieel blootgesteld worden aan kwarts dient de werkgever te beschikken over een blootstellingbeoordeling. Indien uit de beoordeling is gebleken dat er sprake is van overschrijding van de grenswaarde van kwarts dienen maatregelen getroffen te worden conform de arbeidshygiënische strategie. Uitgebreidere informatie betreffende de arbeidshygiënische strategie staat beschreven in bijlage C.

In ovens wordt vaak gebruik gemaakt van keramische vezels als isolatie- en/of afdichtingmateriaal. Wanneer een oven in slechte staat verkeert, kunnen minerale vezels vrij komen die respirabel kwarts en keramische vezels bevatten. Een oven dient in een goede staat van onderhoud te verkeren.

Fysiek belasting is een risico dat door de sociale partners in de vlakglas wordt onderkend. De grootste problematiek deed zich voor op bouwlocaties waar de vlakglasbedrijven vaak ramen van meer dan 100 kg handmatig tillen. Inmiddels heeft de vlakglasbranche een convenant fysiek belasting in de afbouwafgesloten en zijn zij bezig het plan van aanpak uit te voeren. In een monitorlijst zullen vragen opgenomen worden om de stand van zaken met betrekking tot het tillen op de bouwplaats in kaart te brengen.

Overige risico's

Buiten de genoemde onderwerpen zullen alle overtredingen die een ernstig risico voor personen vormen worden gehandhaafd.

5. arbozorgverplichtingen

Ten aanzien van de arbozorg-verplichtingen wordt bij overtreding van een van de hiervóór genoemde onderwerpen gecontroleerd op de aanwezigheid van een RI&E en Plan van Aanpak, en zo ja, of deze voldoen aan de vormvereisten. Zo dient in de RI&E expliciet aandacht te worden geschonken aan met name genoemde bijzondere groepen. In een Plan van Aanpak dient een prioriteitsstelling te zijn opgenomen door middel van het aangeven van termijnen waarbinnen de afzonderlijke maatregelen zullen worden uitgevoerd.

6. Handhavingsbeleid

De wijze waarop de tijdens de inspectie geconstateerde overtredingen aan de orde worden gesteld, is afhankelijk van de ernst er van. In de handhaving worden onderscheiden:

- * ernstig beboetbare feiten. Dit zijn overtredingen die een direct ernstig risico voor personen kunnen vormen, zoals knelgevaar, valgevaar, blootstelling aan kankerverwekkende stoffen etc.;
- * direct beboetbare feiten. In het algemeen betreft het administratieve verplichtingen die in het kader van een systematische aanpak van de arbeidsomstandigheden van wezenlijk belang zijn. Het beschikken over een RI&E is de belangrijkste.
- * overige beboetbare feiten. Hier gaat het om overtredingen van wet- en regelgeving die niet tot de eerder genoemde categorieën behoren.

In geval van een ernstig beboetbaar feit is de situatie denkbaar dat de inspecteur ter plekke constateert dat dit feit zich voordoet. Hij/zij ziet bijvoorbeeld een werknemer zonder valbeveiliging op grote hoogte werken of een machine bedienen die niet de noodzakelijke veiligheidsvoorzieningen bevat. In dat geval legt de inspecteur het werk onmiddellijk stil en zegt tevens aan de werkgever een boete aan. Anderzijds is het denkbaar dat een niet beveiligde machine tijdens de inspectie niet in werking is. In die situatie wordt volstaan met een zgn. preventieve stillegging, hetgeen wil zeggen dat geen werkzaamheden met die machine mogen worden aangevangen zolang deze niet in veilige staat is gebracht. Een (preventieve) stillegging wordt pas opgeheven nadat de inspecteur zich er van heeft vergewist dat de overtreding door maatregelen ongedaan is gemaakt.

Constaateert de inspecteur een direct beboetbaar feit, bijvoorbeeld het ontbreken van een RI&E, dan zegt hij/zij onmiddellijk boete aan. Het moment van constateren is bepalend. Dus ook wanneer een RI&E "in de maak" zou zijn volgt direct een boete.

De overige overtredingen worden in de regel met een waarschuwing afgedaan. Hierbij wordt de overtreding benoemd en wordt de werkgever de gelegenheid geboden om binnen een gegeven termijn alsnog aan de wettelijke verplichting te voldoen. Die termijn varieert afhankelijk van de aard van de overtreding van enkele dagen tot 3 maanden.

Wanneer de wet- en regelgeving geen concrete oplossingsrichtingen aangeeft om een overtreding op te heffen, dan wordt geen waarschuwing gegeven maar een eis gesteld. In de eis wordt concreet aangegeven op welke onderdelen aanvulling noodzakelijk is. Ook hieraan wordt een termijn verbonden.

Kenmerkend voor de inspecties is dat alle constatering in schriftelijke correspondentie wordt vastgelegd. Ernstig beboetbare feiten en direct beboetbare feiten in een boeterapport dat aan het ministerie van SZW in Den Haag wordt toegezonden. Stilleleggingen en opheffing daarvan, alsmede waarschuwingen worden in een brief aan de werkgever, met een afschrift naar de ondernemingsraad vastgelegd. Ook wanneer de geïnspecteerde onderwerpen in orde blijken te zijn volgt hiervan schriftelijk bericht.

In het geval dat een waarschuwing is gegeven of een eis gesteld, volgt na afloop van de relevante termijn waarbinnen opheffing dient plaats te vinden, een hercontrole. Wanneer dan blijkt dat de overtreding nog steeds niet (volledig) is opgeheven, wordt alsnog een boete aangezegd. Inspecties worden niet eerder afgerond dan nadat alle overtredingen opgeheven zijn.

7. Inspectieprocedure

1^e fase bezoek

In de regel worden inspectiebezoeken onaangekondigd afgelegd.

Het eerste bezoek start met een introductie van het project. Tevens wordt door de inspecteur gewezen op de betrokkenheid van de OR/WVT bij het inspectiebezoek. De gesprekspartner van het bedrijf wordt gevraagd een korte introductie van de bedrijfsactiviteiten te geven. De inspecteur maakt vervolgens een selectie van de te bezoeken bedrijfsactiviteiten en start de inspectie op de meest relevante onderwerpen.

De controle van de RI&E kan plaats vinden na de werkplekinspectie.

Het inspectiebezoek wordt afgesloten met een (handhaving)gesprek met de bedrijfsleiding.

2^e fase bezoek

Het tweede bezoek vindt na afloop van de waarschuwingstermijn plaats en beperkt zich in beginsel tot het controleren of de eerder gesignaleerde overtredingen inmiddels zijn verdwenen.

8. Monitor

Er is in dit project een monitorlijst opgenomen met als doel:

- inzicht in de geïnspecteerde bedrijven, de werkzaamheden en activiteiten
- relatie tussen werkzaamheden en overtredingen
- inzicht in achterliggende oorzaken overtredingen
- beeldvorming over de branche t.b.v. de strategie
- stand van zaken implementatie convenant tillen

Daarnaast zijn er op verzoek van de Voedsel- en Waren Autoriteit (VWA) vragen opgenomen om informatie te verzamelen over het rookbeleid in bedrijven. Sinds 1 januari 2004 is iedere werkgever verplicht om zodanige maatregelen te treffen dat iedere werknemer zijn werkzaamheden kan uitoefenen zonder daarbij hinder of overlast van roken door anderen te ondervinden. Dit betekent in de praktijk dat ieder bedrijf met werknemers in dienst een volledig rookverbod moet instellen.

Wel is het toegestaan om een speciale afgesloten rookruimte in te richten.

De VWA is belast met het toezicht op deze wetgeving. Om zo gericht mogelijk te controleren werkt de VWA samen met andere inspectiediensten, waaronder de Arbeidsinspectie.

O.b.v. de gegevens die in dit project worden verzameld, zullen de bedrijven in 2006 al dan niet een vervolgininspectie krijgen door de VWA.

9. Communicatie en verslaglegging

Sociale partners worden middels deze projectinformatie op de hoogte gesteld van het komende inspectieproject in de glas en keramiek en worden uitgenodigd voor nadere informatie en een gezamenlijk op 12 januari 2006. Zij worden in staat gesteld om hun leden op de hoogte te brengen van de aanstaande inspecties. De inspectiebezoeken zelf worden niet aangekondigd. Wel wordt overwogen om de individuele bedrijven in de branche middels een brief te informeren over het inspectieproject.

Ook de resultaten van het inspectieproject zullen met de sociale partners in de diverse subbranches worden besproken.

De rapportage vindt plaats na de eerste fase van het project en geeft een overzicht van de geconstateerde tekortkomingen en het gebruik van de handhavinginstrumenten.

Bijlage A Arbeidsmiddelen in de glas & keramiek

Risico / gevaar / gevolgen

In de glas & keramiek worden machines ingezet die, vanwege de restrisico's tijdens het gebruik van die machines, extra aandacht moeten krijgen. Er kunnen gebruiksrisico's ontstaan doordat een beveiliging ontbreekt, is overbrugd, buiten werking is gesteld of een afscherming is verwijderd waardoor het gevaar voor o.a. snijden, knellen en pletten ontstaat. Het niet correct functioneren van een beveiliging, een verkeerde werkmethode of onjuiste opstelling zijn aanleidingen tot het plaats vinden van ongevallen.

Er is een grote verscheidenheid aan machines, maar de gevaren kunnen samengevat worden tot de volgende opsomming:

- het in aanraking komen met, en gegrepen worden door bewegende delen zoals vijzels/wormwielen, aan- en toevoerinrichtingen, tandwielen/kettingwerk, aandrijvingen;
- het getroffen worden door wegvliegende voorwerpen zoals werkstukken en delen van het gereedschap;
- het bekneld raken tussen bijvoorbeeld het werkstuk en de opspan- of aanvoerinrichting;
- het onbedoeld of op onjuiste wijze in werking komen van de machine door een onjuiste uitvoering of verkeerde plaatsing van de bedieningsknoppen.

Voorbeelden van mogelijke knelpunten in de vlak glas industrie zijn o.a.:

- de beveiliging van toegangshekken van de automatische magazijnen (ontbrekend of buiten werking gesteld);
- het gebruik van hefgereedschap door ondeskundig personeel (bijv. bediening grijf/kraan)
- onvoldoende afscherming van bewegende delen in transportlijnen (tandwiel/kettingwerk etc.);
- de transportbokken (onstabiele, onvoldoende borging van product);
- onjuiste belading van de bokken (zwaartepunt, verhouding hoek/hoogte/gewicht)
NB. van elke bok moet bekend waarvoor deze geschikt is en wat de beperkingen zijn;
- de keuring en markering van de bokken (hefgereedschap aanduiding werklust);
- onvoldoende afscherming draaiende delen van bewerkingsmachines (aandrijving en gereedschap);
- onvoldoende of geen gebruik maken van persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM);
- het uitvoeren van schoonmaak- en/of onderhoudswerkzaamheden bij niet uitgeschakelde, drukloze of spanningsloze arbeidsmiddelen.

Voorbeelden van mogelijke knelpunten in de overige glas industrie zijn o.a.:

- onvoldoende afscherming van bewegende delen in transportlijnen (tandwiel/kettingwerk etc.);
- onvoldoende afscherming draaiende delen van bewerkingsmachines (aandrijving en gereedschap);
- onvoldoende of geen gebruik maken van PBM'en;
- het uitvoeren van schoonmaak- en/of onderhoudswerkzaamheden bij niet uitgeschakelde, drukloze of spanningsloze arbeidsmiddelen.

Voorbeelden van mogelijke knelpunten in de keramische industrie zijn o.a.:

- onvoldoende beveiligingsinrichtingen bij vijzels/wormwielen (bijv. bij het transport van grondstoffen, mengers en doseer/afweegmachines);
- onvoldoende afscherming bewegende delen in transportlijnen (tandwiel/kettingwerk etc.);
- onvoldoende afscherming draaiende delen van bewerkingsmachines (aandrijving en gereedschap);
- het uitvoeren van schoonmaak- en/of onderhoudswerkzaamheden bij niet uitgeschakelde, drukloze of spanningsloze arbeidsmiddelen

Nadere informatie

- Beleidsregel 7.7 "Veiligheidsvoorzieningen in verband met bewegende delen van arbeidsmiddelen."
- Arbo Informatieblad AI-11 "Machineveiligheid: afschermingen en beveiligingen."

Wet- en regelgeving

Op het gebied van machineveiligheid moet met twee wetten rekening worden gehouden, te weten:

- de Warenwet (productwetgeving), deze wet legt verplichtingen op aan zowel de fabrikant van een machine, als aan eenieder die de machine in gebruik heeft;

- de Arboret (Arbeidsomstandighedenwetgeving), deze wet legt verplichtingen op aan werkgevers en in bepaalde gevallen aan werknemers.

In de Warenwet zijn de verplichtingen van de machinefabrikant opgenomen in het Warenwetbesluit machines. Of een machine aan het bepaalde in dat besluit moet voldoen is afhankelijk van het bouwjaar van de machine (zie onderstaand overzicht).

Bouwjaar machine:	Van toepassing zijnde regelgeving:
Vóór 1 januari 1995	Voorschriften betreffende arbeidsmiddelen: hoofdstuk 7 van het Arbeidsomstandighedenbesluit
Met ingang van 1 januari 1995	Als hierboven: <u>tevens</u> de voorschriften in het Warenwetbesluit machines t.a.v. CE-markering, EG-verklaring van overeenstemming en een gebruiksaanwijzing.

Indien gebruik wordt gemaakt van oudere machines (dus bouwjaar 1994 of eerder) gelden alleen de werkgeversverplichtingen. Dergelijke machines moeten op grond van de Arboret, het Arboretbesluit en de Richtlijn arbeidsmiddelen gebruiksveilig ter beschikking worden gesteld maar hoeven niet te worden opgewaardeerd naar de hedendaagse stand der techniek en wetenschap of het beschermingsniveau van een CE-gemarkeerde machine.

Machines die in 1995 of later zijn gebouwd moeten voorzien zijn van een verklaring van de fabrikant of leverancier waarmee deze bevestigt dat de machine naar zijn mening voldoet aan het bepaalde in het Warenwetbesluit machines. Zo'n verklaring wordt EG-verklaring van overeenstemming genoemd. De verklaring moet in de Nederlandse taal zijn opgesteld. Bovendien moet de fabrikant op de machine een CE-markering hebben aangebracht en er een Nederlandstalige gebruiksaanwijzing bij hebben geleverd.

De werkgever moet over deze EG-verklaring van overeenstemming en de gebruiksaanwijzing beschikken.

Arboret/Arbeidsomstandighedenbesluit

In het Arboretbesluit staan verschillende verplichtingen om de ongevallen met arbeidsmiddelen te voorkomen, o.a. door:

- het ter beschikking stellen van CE-gemarkeerde machines indien het bouwjaar van de machine 1995 of later is (art. 7.2 Arboretbesluit);
- het beschikbaar stellen juiste arbeidsmiddel (art. 7.3 Arboretbesluit);
- de machines stabiel op te stellen (art. 7.4. Arboretbesluit);
- arbeidsmiddel uit deugdelijk materiaal te laten bestaan en van een deugdelijke constructie te laten zijn (art. 7.4 Arboretbesluit);
- de machines goed te onderhouden (art. 7.5 Arboretbesluit) en periodiek te (laten) keuren (art. 7.4a Arboretbesluit);
- de bewegende delen voldoende af te schermen (art. 7.7 Arboretbesluit);
- een nulspanningsbeveiliging en een noodstopvoorziening aanwezig te laten zijn (art. 7.14 en 7.16 Arboretbesluit);
- de machines door deskundig personeel te laten bedienen (art.7.6 Arboretbesluit);
- voorlichting en instructie te geven (noot: uit ongevalcijfers blijkt dat uitzend- en invalkrachten een groep werknemers is met een verhoogde kans op een arbeidsongeval) (art 8.1 Arboret) en
- het houden van het noodzakelijke toezicht (art. 8.4 Arboret).

Handhaving: rol Arbeidsinspectie

Indien werkzaamheden worden aangetroffen welke ernstig gevaar kunnen opleveren voor personen zal door de Arbeidsinspectie naar redelijk oordeel conform het gestelde in de Arboret (art. 28) worden overgegaan tot stillegging van de werkzaamheden en wordt direct een boete aangezegd. Tot intrekking van de stillegging zal pas worden overgegaan als dit gevaar is weggenomen.

Indien een situatie wordt aangetroffen die bij aanvang van werkzaamheden naar redelijk oordeel zou kunnen leiden tot ernstig gevaar, wordt door de Arbeidsinspectie een preventieve stillegging toegepast

en wordt bevolen dat deze werkzaamheden niet mogen aanvangen zolang het potentiële gevaar aanwezig is.

De machine mag niet worden gebruikt zolang er sprake is van een onveilige situatie. Wordt bij een volgende inspectie gebruik geconstateerd, dan wordt een proces verbaal opgemaakt.

Minder ernstige tekortkomingen worden gehandhaafd met een waarschuwing.

Het gebruikstoezicht door de Arbeidsinspectie van machines die in 1995 of later zijn vervaardigd richt zich in eerste instantie op de werkgever en betreft het (juist) gebruik en de controle van de administratieve bepalingen uit de Warenwet ten aanzien van gebruiksaanwijzing, CE-markering en EG-verklaring van overeenstemming.

Vervolgstappen binnen het Warenwet-handhavingstraject door de Arbeidsinspectie richten zich tot de fabrikant en/of handelaar/importeur.

Voorbeelden van Warenwet overtredingen zijn o.a.;

- het gebruik van niet-CE-gemarkeerde machines met bouwjaar 1995 of later;
- het gebruik van machines met bouwjaar 1995 of later zonder dat er een EG-verklaring van overeenstemming voorhanden is;
- Het gebruik van machines die niet voldoen aan de fundamentele veiligheidseisen (FVE) uit Bijlage I van de Machinerichtlijn.

Bijlage B Geluid

Langdurige blootstelling aan lawaai boven de 80 decibel kan lawaaidoofheid tot gevolg hebben. Deze gehoorbeschadiging is blijvend en heeft ook grote sociale gevolgen. Zo zijn gesprekken in gezelschap nauwelijks meer te volgen.

Wat zegt de wet?

Er zijn wettelijke grenswaarden bij blootstelling aan lawaai.

De blootstelling wordt gedefinieerd als de gemiddelde dagelijkse blootstelling over een 8-urige werkdag (dagdosis). Deze wordt weergegeven in decibel. Bij harde knallen of klappen spreken we over piekgeluid.

Bij een blootstelling boven de 80 en 85 decibel zijn volgens het Arbobesluit bepaalde maatregelen verplicht (zie tabel). Het risico moet worden weggenomen of zoveel als redelijkerwijs mogelijk is worden beperkt door eerst de bron aan te pakken (arbeidshygiënische strategie).

> 80dB(A) en < 85 dB(A)	> 85 dB(A)	> 87 dB(A)
ontbreken/niet gebruik van: <ul style="list-style-type: none">• geluidsbeoordeling• beschikbaar stelling gehoorbescherming• audiometrie• voorlichting	ontbreken/niet gebruik van: <ul style="list-style-type: none">• geluidsbeoordeling• verplicht gebruik gehoorbescherming• audiometrie• voorlichting• plan van aanpak en de uitvoering (tot < 80 dB(A)• markering werkplekken dmv pictogrammen	als met inbegrip van de dempende werking van de gehoorbescherming dit niveau wordt overschreden Er moeten maatregelen genomen worden om onder dit niveau te komen. Zie verder > 85 dB(A)

Wat kunt u doen?

Een goede inventarisatie van de geluidsbelasting op de werkplekken via een beoordeling of metingen is noodzakelijk voor een goede aanpak. Als u op alle arbeidsplaatsen van uw bedrijf tijdens de normale productie een gesprek kunt voeren op één meter afstand van elkaar zonder stemverheffing dan heeft u geen geluidsprobleem volgens de Arbowet. Is dit niet het geval en staan er meerdere geluidsbronnen in een ruimte, of verrichten uw werknemers meerdere taken op een dag, dan loont het om een deskundige in te schakelen voor het in kaart brengen van de problematiek en het opstellen van het plan van aanpak dat u vervolgens uitvoert.

Vanuit uw inventarisatie stelt u vast welke geluidsbronnen de grootste bijdrage leveren aan deze blootstelling. Voorbeelden van maatregelen zijn het deels omkassen van de machines; het verbeteren van de ruimteakoestiek door bijvoorbeeld het toepassen van geluidabsorberende plafonds en wanden. De blootstellingstijd kan verminderd worden door bijvoorbeeld de toepassing van geluidsarme controleruimtes (fysieke scheiding mens/bron) of verdeling van taken.

Uw werknemers hebben eveneens plichten. Gebruiken werknemers de verstrekte beschermingsmiddelen niet of handelen ze niet volgens de voorschriften, spreek ze dan hierop aan. Ook zij kunnen van de Arbeidsinspectie een boete krijgen.

Rol Arbeidsinspectie

Onderzoek

De Arbeidsinspectie gaat tijdens een bedrijfsinspectie na of geluid een risico vormt. Op de werkplekken met de hoogste geluidsbelasting voert de inspecteur zelf indicatieve geluidsmetingen uit. Hij zal ook vragen naar de dagdosis op die werkplekken.

De Arbeidsinspectie geeft een waarschuwing indien de in de tabel beschreven maatregelen bij blootstelling boven de 80 dB(A) respectievelijk de 85 dB(A) niet zijn genomen.

De Arbeidsinspectie legt het werk stil en geeft een boete indien wordt geconstateerd dat er geen gehoorbescherming wordt gedragen en de dagdosis boven de 85 dB(A) is of als de dempende werking van de gehoorbescherming onvoldoende is. Deze stillegging van het werk kan direct worden opgeheven als de juiste gehoorbeschermingsmiddelen worden verstrekt en gebruikt.

Bijlage C De Arbeidshygiënische strategie bij blootstelling aan kwarts

Indien werknemers in een bedrijf potentieel blootgesteld worden aan kwarts dient de werkgever te beschikken over een blootstellingbeoordeling. Indien uit de beoordeling is gebleken dat er sprake is van overschrijding van de grenswaarde van kwarts dienen maatregelen getroffen te worden conform de arbeidshygiënische strategie.

Om de risico's bij het werken met gevaarlijke stoffen zo veel mogelijk te beheersen, moet altijd de zogeheten arbeidshygiënische strategie worden gevolgd. Het uitgangspunt van de arbeidshygiënische strategie is het voorkomen en beperken van de blootstelling aan gevaarlijke of hinderlijke stoffen door het nemen van maatregelen aan de bron.

Hierbij dienen de hieronder beschreven stappen in de aangegeven volgorde te worden doorlopen.

1. Aanpak bij de bron: vervanging van de gevaarlijke stof door een niet of minder gevaarlijke stof. Is dat niet mogelijk dan dient, voor zover dat redelijkerwijs mogelijk is, in een gesloten systeem te worden gewerkt.
2. Zijn de maatregelen onder 1. redelijkerwijs niet mogelijk of niet doeltreffend genoeg, dan moet de verontreinigde lucht op doeltreffende wijze worden afgevoerd. Op vele manieren kan lucht van de werkplek worden afgezogen.
3. Zijn de maatregelen onder 2. redelijkerwijs niet mogelijk of niet doeltreffend genoeg, dan worden mens en bron zoveel mogelijk van elkaar gescheiden.
4. Indien voorgaande maatregelen redelijkerwijs niet mogelijk zijn of niet doeltreffend genoeg, dan worden aan de werknemers die (kunnen) worden blootgesteld persoonlijke beschermingsmiddelen ter beschikking gesteld. Het dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen mag niet blijvend zijn en de duur van het dragen daarvan moet tot het strikt noodzakelijke worden beperkt.

Handhaving: rol arbeidsinspectie

Wanneer er geen (kwalitatief goede) risicobeoordeling heeft plaatsgevonden zal de Arbeidsinspectie een waarschuwing geven. Wanneer de noodzakelijke maatregelen niet zijn uitgevoerd volgt een waarschuwing of een boete, al naar gelang de ernst van de situatie.